



MINISTERUL
PUBLIC

PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE
CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA JUDICIARĂ SERVICIUL JUDICIAR PENAL

Operator date nr.3883

Nr.2595/C/344/III-5/2023

23 mai 2023

ROMÂNIA		
Înalta Curte de Casație și Justiție		
Secția Unite		
Intrare dosare	<u>RIL</u>	nr. <u>15</u>
Anul <u>2023</u>	luna <u>05</u>	ziua <u>23</u>

Către

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
- Doamnei președinte CORINA-ALINA CORBU -

Stimată doamnă președinte,

Vă trimitem un exemplar al recursului în interesul legii declarat în conformitate cu prevederile art.471 din Codul de procedură penală, ca urmare a constatării practicii neunitare a instanțelor de judecată, vizând următoarea problemă de drept: „*Fapta constând în deținerea sau comercializarea pe teritoriul României a unui număr de peste 10.000 de țigarete nemarcate, marcate necorespunzător sau cu marcaje false, cunoscând că acestea provin din contrabandă, ca urmare a ieșirii din fondul legislației active a incriminării prevăzute de art.270 alin.3 din Legea nr.86/2006 privind Codul vamal, în intervalul 5 mai - 16 iunie 2022, îndeplinește condițiile de tipicitate ale infracțiunii de deținere în afara antrepozitului fiscal, prevăzută de art.452 alin.1 lit.h din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, care are natura unei norme juridice speciale în raport de infracțiunea de tănuire, prevăzută de art.270 alin.1 din Codul penal, care este o normă generală*”.

Cu considerație,

Anexe : 72

PROSECUTOR ȘEF SECȚIE,



Nr.2595/C/344/III-5/2023

C ă t r e

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În temeiul art.471 din Codul de procedură penală, vă sesizăm cu

RECURS ÎN INTERESUL LEGII

în vederea interpretării și aplicării unitare a dispozițiilor vizând:

„Fapta constând în deținerea sau comercializarea pe teritoriul României a unui număr de peste 10.000 de țigarete nemarcate, marcate necorespunzător sau cu marcaje false, cunoscând că acestea provin din contrabandă, ca urmare a ieșirii din fondul legislației active a incriminării prevăzute de art.270 alin.3 din Legea nr.86/2006 privind Codul vamal, în intervalul 5 mai - 16 iunie 2022, îndeplinește condițiile de tipicitate ale infracțiunii de deținere în afara antrepozitului fiscal, prevăzută de art.452 alin.1 lit.h din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, care are natura unei norme juridice speciale în raport de infracțiunea de tăinuire, prevăzută de art.270 alin.1 din Codul penal, care este o normă generală ”.

Situația premisă :

Problema de drept supusă examinării a luat naștere în cauzele pendinte având ca obiect infracțiunea de contrabandă asimilată prevăzută de art.270 alin.3 din Legea nr.86/2006 privind Codul vamal, dispoziții care au fost suspendate de drept potrivit art.31 alin.3 din Legea nr.47/1992, republicată, privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, în intervalul 5 mai 2022 (data publicării Deciziei Curții Constituționale nr.176/2022 prin care aceste dispoziții legale au fost declarate neconstituționale) și 16 iunie 2022 (17.06.2022 - data intrării în vigoare a Ordonanței

de Urgență a Guvernului nr.85/2022 privind modificarea și completarea unor acte normative în domeniul fiscal și vamal, prin care s-a reînscriminat infracțiunea de contrabandă asimilată).

În acest context juridic, instanțele, sesizate prin rechizitorii sau prin solicitări de constatare a intervenirii unei legi de dezincriminare, conform procedurii prevăzute de art.595 din Codul de procedură penală, cu fapte constând în deținerea sau comercializarea unui număr **de peste 10.000** de țigarete nemarcate, marcate necorespunzător sau cu marcaje false, cunoscând că acestea provin din contrabandă, încadrate juridic inițial în infracțiunea de contrabandă asimilată prevăzută de art.270 alin.3 din Legea nr.86/2006, în considerarea dispozițiilor obligatorii ale art.3 alin.2 din Legea nr.187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr.286/2009 privind Codul penal, trebuie să stabilească dacă fapta concretă cu care au fost sesizate a fost dezincriminată ori dacă aceasta este incriminată de o altă lege în vigoare chiar sub o altă denumire.

Examenul jurisprudenței actuale în materie a evidențiat că nu există un punct de vedere unitar cu privire la structura infracțiunii de contrabandă asimilată prevăzută de art.270 alin.3 din Legea nr.86/2006 privind Codul vamal, respectiv raportul său cu infracțiunea prevăzută de art.452 alin.1 lit.h din Legea nr.227/2015 și infracțiunea prevăzută de art.270 alin.1 din Codul penal, existând mai multe orientări.

1. Într-o primă orientare jurisprudențială, instanțele au considerat că **infracțiunea de contrabandă asimilată** prevăzută de art.270 alin.3 din Legea nr.86/2006 privind Codul vamal, constând în deținerea sau comercializarea unui număr de peste 10.000 de țigarete nemarcate, marcate necorespunzător sau cu marcaje false, cunoscând că acestea provin din contrabandă, **reprezintă o infracțiune complexă** care include în conținutul său infracțiunea prevăzută de **art.452 alin.1 lit.h din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal** (anterior se regăsea în art.296¹ alin.1 lit.1 din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal).

Scoaterea din fondul legislativ activ a infracțiunii complexe, subsecvent Deciziei Curții Constituționale nr.176/2022, a determinat, în intervalul 5 mai 2022 - 16 iunie 2022, revenirea la caracterul de sine stătător al infracțiunii prevăzute de art.452 alin.1 lit.h din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal (art.296¹ alin.1 lit.1 din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal).

Astfel, în aplicarea art.3 alin.2 din Legea nr.187/2012, privind punerea în aplicare a Codului penal, instanțele au considerat că fapta constând în deținerea sau comercializarea unui număr de peste 10.000 de țigarete nemarcate, marcate necorespunzător sau cu marcaje false, cunoscând că acestea provin din contrabandă, este încadrată juridic în art.452 alin.1 lit.h din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal (anterior art.296¹ alin.1 lit.1 din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal) privind infracțiunea de deținere de către orice persoană în afara antrepozitului fiscal sau

comercializarea pe teritoriul României a produselor accizabile supuse marcării (cu excepția celor deținute în antrepozitul fiscal), fără a fi marcate sau marcate necorespunzător ori cu marcaje false peste limita a 10.000 de țigarete.

Aplicând acest raționament, instanțele au pronunțat, în consecință, hotărâri definitive de condamnare pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.452 alin.1 lit.h) din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal (art.296¹ alin.1 lit.l din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal) și, respectiv, au respins sesizările având drept obiect constatarea legii de dezincriminare, potrivit dispozițiilor art.595 din Codul de procedură penală.

Această orientare jurisprudențială se regăsește în hotărâri pronunțate de instanțele din raza Curților de Apel Alba Iulia, Pitești, Bacău, Suceava, Brașov, București, Cluj, Craiova, Galați, Iași, Târgu Mureș și Timișoara (Anexa I, poz.1 - 54).

2. În cea de-a doua orientare jurisprudențială, s-a reținut că infracțiunea de contrabandă asimilată prevăzută de art.270 alin.3 din Legea nr.86/2006 privind Codul vamal reprezintă o *incriminare specială a infracțiunii de tănuire prevăzută de art.270 din Codul penal care, "față de situația premisă și de conținutul constitutiv", nu putea fi calificată ca o infracțiune complexă ce absorbea infracțiunea prevăzută de art.452 alin.1 lit.h din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, care are ca premisă, în opinia unor instanțe, existența unor depozite clandestine de produse accizabile, rezultate din producerea fără forme legale sau scoaterea din antrepozite fiscale fără forme legale a unor produse supuse accizării.*

Prin urmare, în aplicarea art.3 alin.2 din Legea nr.187/2012, instanțele au considerat că fapta constând în deținerea sau comercializarea unui număr de peste 10.000 de țigarete nemarcate, marcate necorespunzător sau cu marcaje false, cunoscând că acestea provin din contrabandă, este încadrată juridic în art.270 din Codul penal privind infracțiunea de tănuire, argumentele fiind următoarele :

a) În urma Deciziei nr.176/2022 a Curții Constituționale **nu se poate** considera că a intervenit o dezincriminare totală a faptei de a deține bunuri provenite din contrabandă, ci numai atunci când fapta concretă nu este acoperită de infracțiunea de tănuire. Astfel, lipsirea de efecte juridice a normei speciale de incriminare prin decizia instanței de contencios constituțional face aplicabile dispozițiile normei generale. Prin urmare, nu se poate considera că există o ipoteză generală de dezincriminare constând în aceea că incriminarea din legea veche este suprimată și nu mai are corespondent în legea nouă, atât timp cât conținutul infracțiunii de contrabandă asimilată se regăsește parțial în cel al infracțiunii de tănuire. În aceste condiții nu se poate face o aplicare globală și fără distincții a considerentelor Curții Constituționale (Decizia nr.651/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1083 din 20 decembrie 2018) în care s-a arătat că, atunci când printr-o decizie a Curții Constituționale se constată neconstituționalitatea totală sau parțială a unei norme de incriminare, decizia echivalează, în privința

efectelor, cu o lege de dezincriminare, întrucât fapta afectată de decizia nr.176/2022 continuă să fie incriminată parțial ca tănuire.

b) Nici norma generală și nici norma specială nu au natura unei infracțiuni complexe absorbante prin raportare la infracțiunea de deținere în afara antrepozitului fiscal, prevăzută de art.452 alin.1 lit.h din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal. Prin urmare, această infracțiune distinctă continuă să se aplice și ulterior Deciziei nr.176/2022 a Curții Constituționale în același domeniu ca și cel anterior acestei decizii, *neputându-se considera că prin soluția instanței de contencios constituțional trebuie aplicată infracțiunea prevăzută de Codul fiscal tuturor ipotezelor prevăzute de art.270 alin.3 din Codul vamal, dacă sunt atinse pragurile de cantități de bunuri prevăzute de lege.*

Această orientare jurisprudențială se regăsește în hotărâri pronunțate de instanțele din raza Curților de Apel Oradea și Cluj (Anexa II, poz.55 - 59).

3. În cea de-a treia orientare jurisprudențială, instanțele au considerat că infracțiunea de contrabandă asimilată prevăzută de art.270 alin.3 din Legea nr.86/2006 privind Codul vamal este, în esență, o infracțiune simplă, iar, ca urmare a ieșirii acesteia din fondul legislației active, a intervenit dezincriminarea faptei, acestea neregăsindu-se în conținutul vreunei alte infracțiuni.

S-a reținut că infracțiunea de contrabandă asimilată nu reprezintă o infracțiune complexă, așadar nu include în conținutul său nici infracțiunea prevăzută de art.452 alin.1 lit.h din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, nici vreo altă infracțiune.

Astfel, nu sunt incidente dispozițiile art.452 alin.1 lit.h din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, întrucât, în cazul acestei infracțiuni, prin deținerea de produse accizabile în afara antrepozitului fiscal sau comercializarea pe teritoriul României a produselor accizabile supuse marcării, se înțelege deținerea unor bunuri în stare de materie primă.

Totodată, s-a mai menționat că în cazul țigaretelor provenite din contrabandă, acestea reprezintă bunuri eliberate pentru consum în alt stat, iar deținerea acestora nu poate constitui infracțiunea prevăzută de art.452 alin.1 lit.h din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, care se referă la bunuri neeliberate pentru consum, aflate în procesul de marcare, anterior celui de punere în liberă circulație.

În final, subliniind faptul că art.270 alin.3 din Legea nr.86/2006 privind contrabanda asimilată a fost scos din fondul legislativ activ, în perioada 5 mai 2022 - 16 iunie 2022, iar faptele cu care au fost sesizate nu pot fi încadrate juridic în vreo altă infracțiune, instanțele au constatat intervenită dezincriminarea cu consecința pronunțării unei soluții de achitare.

Această orientare jurisprudențială se regăsește în hotărâri pronunțate de instanțele din raza Curților de Apel Bacău, Constanța și Craiova (Anexa III, poz.60-63).

Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în materie

Decizia nr.17/2013 pronunțată de Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr.35 din 16 ianuarie 2014, prin care s-a stabilit că fapta de a deține în afara antrepozitului fiscal produse accizabile supuse marcării, fără a fi marcate sau marcate necorespunzător ori cu marcaje false, peste limitele prevăzute de lege, cunoscând că acestea provin din contrabandă, constituie infracțiunea prevăzută în art.270 alin.3 din Legea nr.86/2006 privind Codul vamal al României.

Decizia nr.32/2015 pronunțată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin care s-a stabilit că noțiunea de „contrabandă” utilizată de legiuitor în dispozițiile art.270 alin.3 din Legea nr.86/2006 privind Codul vamal al României, în sintagme „cunoscând că acestea provin din contrabandă”, privește contrabanda constând în introducerea în țară a bunurilor sau a mărfurilor care trebuie plasate sub un regim vamal prin alte locuri decât cele stabilite pentru controlul vamal ori introducerea în țară a acestor bunuri sau mărfuri prin locurile stabilite pentru controlul vamal, prin sustragerea de la controlul vamal (și „nu echivalează cu infracțiunea de contrabandă prevăzută în art.270 alin.1 și art.270 alin.2 din aceeași lege, cu toate elementele constitutive ale acesteia”).

Decizia nr.11/2015 pronunțată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin care s-a stabilit că în cazul infracțiunii de contrabandă prevăzute de Legea nr.86/2006 privind Codul vamal, se impune luarea măsurii de siguranță a confiscării speciale a bunurilor sau mărfurilor introduse ilegal pe teritoriul vamal al României, concomitent cu obligarea inculpaților la plata sumelor reprezentând datoria vamală, numai în ipoteza în care acestea au trecut de primul birou vamal situat pe teritoriul vamal comunitar fără să fi fost prezentate în vamă și transportate spre acest birou vamal.

Decizia nr.2125 din data de 18 iunie 2013 pronunțată în soluționarea recursului de către Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția penală, în ale cărei considerente s-a reținut că, în cazul modalității specifice a elementului material care se încadrează atât în deținere în afara antrepozitului fiscal, cât și în contrabandă, infracțiunea de contrabandă este o infracțiune complexă care include deținerea bunurilor în afara antrepozitului fiscal.

Decizia nr.2743 din data de 11 septembrie 2008 pronunțată în soluționarea recursului de către Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția penală, în ale cărei considerente s-a reținut că fapta inculpatului, care la data de 10 iulie 2007, după introducerea în țară a țigărilor în mod ilegal, a fost de acord să ajute la transportul țigărilor, contra unei sume de bani, cunoscând că bunurile provin din săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de tănuire prevăzută de art.221 din Codul penal (din 1969)¹.

În ceea ce privește practica judiciară recentă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, precizăm că, prin hotărârile pronunțate, aceasta a validat orientarea potrivit căreia există o continuitate de incriminare, fie în dispozițiile art.452 alin.1 lit.h din Legea nr.227/2015, fie în art.270

¹ Deciziile nr.2125/2013 și nr.2743/2008 sunt menționate în motivările instanțelor.

alin.1 din Codul penal. Hotărârile pe care le-am identificat sunt pronunțate fie cu ocazia soluționării recursurilor în casație, fie a contestațiilor întemeiate pe art.597 alin.7 raportat la art.595 din Codul de procedură penală (Anexa IV, poz.64-73).

Dispoziții legale relevante în lămurirea problemelor de drept :

Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal în vigoare până la data de 16 iunie 2022

„Art.270 - Introducerea în sau scoaterea din țară, prin orice mijloace, a bunurilor sau mărfurilor, prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, constituie infracțiunea de contrabandă și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi.

(...)

(3) Sunt asimilate infracțiunii de contrabandă și se pedepsesc potrivit alin. (1) colectarea, deținerea, producerea, transportul, preluarea, depozitarea, predarea, desfacerea și vânzarea bunurilor sau a mărfurilor care trebuie plasate sub un regim vamal cunoscând că acestea provin din contrabandă sau sunt destinate săvârșirii acesteia.”

Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal în vigoare începând cu data de 17 iunie 2022 în urma modificării prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 85/2022

„Art. 270 - Introducerea în sau scoaterea din țară, prin orice mijloace, a bunurilor sau mărfurilor, prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, constituie infracțiunea de contrabandă și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi.

(...)

3) Sunt asimilate infracțiunii de contrabandă și se pedepsesc potrivit alin. (1) colectarea, deținerea, producerea, transportul, preluarea, depozitarea, predarea, desfacerea și vânzarea bunurilor sau a mărfurilor care trebuie plasate sub un regim vamal, cunoscând că acestea provin din contrabandă sau sunt destinate săvârșirii acesteia, dacă sunt depășite limitele cantitative sau valorice prevăzute la alin. (2) lit. a).”

Decizia Curții Constituționale nr.176/2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) lit. d) din Codul penal și ale art. 270 alin. (3) din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României

„1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Florentina Diaconescu în Dosarul nr.22.126/299/2018 al Judecătoriei Sectorului 1 București - Secția penală și constată că dispozițiile art. 270 alin. (3) din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României sunt neconstituționale.”